

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-3-200 (Devralma)
Karar Sayısı : 11-46/1110-383
Karar Tarihi : 25.8.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER: Pelin ERDOĞAN, Mazlum YALÇINKAYA

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

- Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.
Temsilcileri: Av. Efsar Zeynep ERGÜN, Av. Muharrem KÜÇÜK ve Av. Mustafa Yiğit ÖRNEK
YükselKarkınKüçük Avukatlık Ortaklığı
Büyükdere Cad. No.127 Astoria A Kule, Kat 6-26-27
Esentepe/İstanbul

**BAŞVURUDA
BULUNAN** :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. TARAFLAR

30

- Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.
Yeşil Vadi Sokak No.1 Kat.14 Bostancı, Kadıköy/İstanbul

- Ömer Faruk ASLANOBA
Ahmet Yesevi Mah. Erginevler Sitesi F Blok D:6
Geçit Nilüfer/Bursa

- Fatih ASLANOBA
Kemer Country, Sedir Mah. No:6 Göktürk Köyü
Kemerburgaz/İstanbul

40

- Ferruh ASLANOBA
Adnan Menderes Mah. Armağan Sok. Korupark Evleri Çınar
4 Blok K:6 D:14 Osmangazi/Bursa

- Zehra ASLANOBA
Obatepe Evleri Sitesi Bademli Mah. Rota Cad. Aslan Sok.
No:3 Villa:4 Mudanya/Bursa

50

- Emre ASLANOBA
Ahmet Yesevi Mah. Erginevler Sitesi F Blok D:6
Geçit Nilüfer/Bursa

E. DOSYA KONUSU: Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.(Sofra) tarafından Obasan Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş. (Obasan) ile Obaş Yemek Üretim Sanayi ve Ticaret Ömer Faruk Aslanoba ve Ortakları Koll. Şti.(Obaş)'nin devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 9.8.2011 tarih ve 5784 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 60 18.8.2011 tarih ve 2011-3-200/Öİ-11-181.PE sayılı Birleşme/Devralma Ön İnceleme Raporu, 19.8.2011 tarih ve REK.0.07.00.00-120.01.05/310 sayılı Başkanlık Önergisi ile 11-46 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da özetle; Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.'nin Obasan Gıda İnş. San. ve Tic. A.Ş. ve bağlı ortaklığı Obaş Yemek Üretim San. ve Tic. Ömer Faruk Aslanoba ve Ortakları Koll. Şti.'yi devralması işleminin, 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olmakla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında 70 rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığı, dolayısıyla bildirim konu işleme izin verilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

İşlem taraflarına ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

80 Tablo 1- İlgili Teşebbüsler

İlgili Teşebbüsler	Teşebbüsün Konumu	Faaliyet Alan(lar)ı
Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Devralan	Toplu Yemek Hizmeti
- Obasan Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş. - Obaş Yemek Üretim San. ve Tic. Ömer Faruk Aslanoba ve Ortakları Koll. Şti.	Devre konu	Toplu Yemek Hizmeti

Tablo 2- Bağlı Oldukları Ana Gruplar ve Faaliyet Alanları

İşlem Tarafları (Ana Gruplar)	Teşebbüsün Konumu	Faaliyet Alan(lar)ı
Compass Group plc	Devralan	- Yemek ve ikram hizmeti - Yönetim destek hizmeti

Tablo 3- Ciro Bilgileri

İşlem Tarafları	Teşebbüsün Konumu	Dünya Ciro (TL, 2010)	Türkiye Ciro (TL, 2010)
Compass Group plc	Devralan†
Obasan Grubu (Obasan ve Obaş)	Devre konu	-*
TOPLAM	

† T.C. Merkez Bankası 2010 yılı ortalama döviz alış kuru ile TL'ye dönüştürülerek sunulmuştur.

* Grup içi satışlar toplam cirodan düşülmüştür.

Tablo 4- Etkilenen Pazar

Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (2010, %)		
			Devralan	Devre konu	Toplam
Toplu Yemek Hizmeti	Türkiye	Yatay			

90

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirime konu işlem iki aşamalı olup, ilk etapta Sofra tarafından Obasanın'sinin devralınmasını kapsamakta; bu başvuruya ilişkin Rekabet Kurulunun iznini müteakip ikinci aşamada ise Aslanoba Ailesine ait Obaşın Obasana devredilmesi ile izin aşamasında Obasanda hissedar olarak kalmaya devam edecek olan Emre Aslanoba'nın %.....'lik payının satın alınması tasarlanmaktadır. Dosya konusu işlem, 4054 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ve 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemidir. Dosya kapsamında söz konusu üç işlem 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin son fıkrası uyarınca yakın ilişkili işlemler biçiminde değerlendirilerek tek bir işlem olarak kabul edilmiştir.

100

2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre bir birleşme veya devralmanın Kurul iznine tabi olabilmesi için "*işlemin taraflarının Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL'yi*" veya "*işlem taraflarından birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun beş milyon TL'yi*" aşması gerekmektedir. Tarafların 2010 yılı ciroları incelendiğinde işlem taraflarının Türkiye cirolarının (a) bendinde öngörülen eşikleri aştığı görülmüştür.

110

Toplu yemek hizmetleri pazarında, incelemeye konu devir işleminin devralan tarafı olan Sofra %...'lik pazar payı ile lider konumdadır. Pazarda faaliyet gösteren en büyük dört teşebbüsün pazar paylarına bakıldığında toplamda %10-12 arasında bir paya sahip oldukları görülmüştür. Bu bağlamda söz konusu pazarın geri kalan kısmını oluşturan teşebbüslerin çok sayıda ve görece küçük ölçekli işletmelerden oluştuğu sonucuna varmak mümkündür. Devre konu Obasan ve aynı ekonomik bütünlüğe dahil olan Obaşın toplam pazar payları ise % civarındadır. Bu itibarla işlem sonucunda pazarda rekabetçi endişe doğuracak herhangi bir durum oluşmayacağı, bu nedenle değerlendirmeye konu devralma işleminin etkilenen pazarda mevcut bir hakim durumu kuvvetlendirmeyeceği ya da yeni bir hakim durum yaratmayacağı kanaatine varılmıştır.

120

Öte yandan, dosya konusu devralma işleminin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 12. maddesi uyarınca Kurum internet sayfasında duyurulması üzerine, 17.8.2011 tarihinde**ticari sır**.....; işlem hakkında görüşlerini paylaştığı ve Kurum kayıtlarına 18.08.2011 tarih ve 6047 sayı ile giren başvurusunda özetle; olarak yılında piyasaya girdiklerini, yılı sonuna kadar pazarda yer edindiklerini, ancak yılının başına gelindiğinde tedarikçi firmalarının hemen hepsinin kendileriyle ticareti sonlandırdığını, küçük çaplı olan bu firmaların gerekçe olarakye mal vermeyi sürdürmeleri halinde Sofranın kendilerinden mal tedarik etmeyeceği yönünde tehditte bulunduğunu ilettiklerini dile getirmiştir. Bunun üzerine belirli bir süre başka kanallardan mal tedarik etme yoluna gidennin daha sonra normal tedarik sürecine geçebildiğini belirten, devralma işleminin toplu yemek sektörünü nasıl etkileyeceği konusunda görüşlerini paylaşmıştır. Türkiye toplu yemek sektörü hakkında yemek sanayicileri dernekleri, federasyonu tarafından pax sayısı (kişi

130

sayısı) ve cirolara ilişkin tahminlerinin doğru hesaplanmadığını ileri süren, sektörün büyüme ve gelişme potansiyeline sahip olduğunu göz ardı etmeyerek; kendilerinin de yılda kayda değer bir büyüklük ve ciro yakaladıklarını ifade etmiştir. Bu itibarla satış anlamında sorun yaşanmayacağı öngörüsüne karşın üst pazarda (tedarik pazarı) Sofranın satınalma gücünü kullanarak tedarikçi firmalara baskı yapmak ve mal vermelerine engel olmak suretiyle diğer toplu yemek hizmeti sunan firmaların piyasadaki faaliyeti zorlaştırabileceğini vurgulamıştır.

İleri sürülen iddialar, rekabet hukukunda hakim durumun kötüye kullanılması eylemlerinden biri olan ve “rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması” olarak tanımlanan eyleme uygunluk göstermekle birlikte; öncelikle Sofranın hakim durumda olmadığı,’ın iddia ettiği gibi pazar payları doğru olarak tahmin edilmemiş olsa bile hata payının değerlendirmeyi değiştirecek düzeyde olmadığı kanaati oluşmuştur. Sofranın hakim durumda olduğu varsayılsa bile iddiaya konu eylemin bir kötüye kullanma olduğu tartışmalıdır. Özellikle rekabetin yoğun olduğu piyasalarda rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılmasına yönelik uygulamaların pazarda etkisini göstermesi olasılığı düşmektedir. Bu nedenle rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin piyasanın gereği, arzu edilen rekabet sonucu mu yoksa hakim durumdaki teşebbüsün anti-rekabetçi eylemleri sonucu mu zorlaştığının sağlıklı saptanması gerekmektedir. Hakim durumdaki teşebbüsün kendi iç dinamikleriyle gerçekleştirdiği rekabetçi faaliyetlerin rakiplerinin faaliyetini zorlaştırması kaçınılmazdır. Piyasadaki rekabetçi süreci olumsuz etkileyecek fiili ya da potansiyel zorlaştırma unsurlarının pazarın önemli bir bölümünü kapayıp kapamadığı ve belirli bir süre devam etmesi sonucunda rekabetçi sürecin kesintiye uğrayıp uğramadığı araştırılmalıdır.

Dosya bağlamında, piyasaya yeni giriş yapan ve kaliteli hizmeti makul fiyatla sunanye yönelik olarak Sofranın rekabetçi refleksiyle hareket ettiği kanaati oluşmuştur. Zira gelişmekte olan toplu yemek hizmeti piyasasında rekabet yoğun olduğundan ve piyasaya giriş engelleri bulunmadığından hareketle, iddia edildiği gibi dosya konusu devralma işleminin Sofranın piyasadaki konumunu daha iyi hale getirmekle birlikte hakim durum olarak değerlendirilebilecek bir pazar payına ulaşmasını sağlamayacağı öngörülmüştür. Kaldı ki’ın belirttiği üzere Sofra tedarikçi firmaların ...ye mal vermelerini engellemiş olduğunu ileri sürdüğü dönemde bile mal tedarik edebilmiştir. Dolayısıyla iddia edilen eylem anti-rekabetçi görüntü arz etmeyip, bilakis rekabetçi bir süreci yansıtmaktadır. Sonuç olarak devralma işlemine ilişkin rakip ... temsilcisinin beyan ettiği görüşlerin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi anlamında yukarıda yapılan değerlendirmeyi değiştirmeyeceği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 1- Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine,

11-46/1110-383

2- 18.08.2011 tarihinde 6047 sayı ile Kurum kayıtlarına giren başvurunun reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.